

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

28'inci Birleşim
12 Ocak 1996, Cuma

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	1751-1751A
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	
1. DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Arabacıoğlu'nun, "Hayvan Yetiştiricileri ve Besleyicileri Birliğinin Yapmış Oldukları Eylem" ile ilgili gündem dışı konuşması.	1752-1756
2. UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Tansel Doratlı'nın "Sağlıktaki Sorunlar" konulu gündem dışı konuşması.	1756-1772
- Sağlık Bakanı Sayın Hüseyin Celâl'in ilgili yanıtı.	1772-1786
- Sayın Tansel Doratlı'nın açıklayıcı yanıtı.	1786-1788
B. ONAYA SUNULANLAR	
1. 1990 Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekilliği Seçim Suçlarını Araştırmak Üzere Kurulan Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının Komiteye ek bir sürenin verilmesine ilişkin Tezkeresi.	1789

	Sayfa
2. LPG, Mazot ve Benzin Yokluğunun Nedenleri ile ilgili Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının Komiteye ek bir sürenin verilmesine ilişkin Tezkeresi.	1789-1790
3. Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanının 1996 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının Genel Kurulda Görüşüleceği Gün ve Saatleri Belirleyen Çalışma Programına ilişkin Kararı. (B.D.K.NO:5/3/1996)	1790-1796
4. Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun, Genel Kurulun Gelecek Birleşiminin Belirlenmesine ilişkin Kararı. (D.K.NO:6/3/1996)	1796-1799
C. BİLGİYE SUNULANLAR	
1. DP Girne Milletvekili Sayın Ali Özkan Altınışik'in yurt dışı izin istemi.	1799
2. TKP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Emin Karagil'in yurt dışı izin istemi.	1800
3. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Boşalan Komite Başkanlığı Seçimine ilişkin Tezkeresi.	1801
4. Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun Mazot ve Fuel Oil Alımında Yolsuzluk Yapılıp Yapılmadığı veya Herhangi Bir Kişi ve/veya Kuruluşa Çıkar Sağlanıp Sağlanmadığı konusunda Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının, Boşalan Komite Başkanlığı Seçimine ilişkin Tezkeresi.	1801-1802
5. DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Serdar Denktaş'ın yurt dışı izin istemi.	1802-1803
6. DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Onur Borman'ın yurt dışı izin istemi.	1803

III. SORULAR VE YANITLAR

1. TKP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemlî'nin "Dipkarpaz'daki Başıboş Eşekler" ile ilgili Sözlü Sorusu(S.S.NO: 4/3/96) 1803-1807
 - İçişleri Bakanı Sayın Mustafa Adaoğlu'nun ilgili Yanıtı. 1808-1813
2. TKP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemlî'nin "Girne Belediyesinde Emekliye Ayrılanların İkramiyeleri" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.NO:5/3/96) 1813-1814
 - İçişleri Bakanı Sayın Mustafa Adaoğlu'nun ilgili yanıtı. 1815-1817
 - Sayın Hüseyin Angolemlî'nin karşı yanıtı. 1818-1819
 - İçişleri Bakanı Sayın Mustafa Adaoğlu'nun açıklayıcı Yanıtı. 1819-1821

I. GELEN EVRAK

BAŞKANLIK DİVANI VE DANIŞMA KURULU KARARLARI

1. Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanının, 1996 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının, Genel Kurulda Görüşüleceği Gün ve Saatleri Belirleyen Çalışma Programına İlişkin Kararı. (Başkanlığa Geliş Tarihi:12.1.1996)
2. Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun, Genel Kurulun Gelecek Birleşiminin Belirlenmesine İlişkin Kararı.(Başkanlığa Geliş Tarihi:12.1.1996)

YAZILI SORULAR

3. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun, Bayrak Radyo Televizyon Kurumuna 1 Ocak 1994 - 1 Ocak 1995 Tarihleri Arasında Alınan İşçi Sayısı, Görevlerine Son Verilen Personel Sayısı ve Bayrak FM ile İlgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:6/3/96) (Başkanlığa Geliş Tarihi:5.1.1996) (Başbakanlığa)
4. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Derviş Çobanoğlu'nun, 1 Ocak 1994 - 1 Ocak 1996 Tarihleri Arasında Verilen "T" İzinleri ile İlgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:7/3/96) (Başkanlığa Geliş Tarihi:5.1.1996) (Başbakanlığa)
5. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun, Güç Ecza Deposundan İhale ile ve İhalesiz Alınan İlaç ve Malzeme ile İlgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:8/3/96) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 5.1.1996) (Başbakanlığa)
6. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ertuğrul Hasipoğlu'nun, Yeni Erenköy Kooperatifinin Denetimi ile İlgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:9/3/96) (Başkanlığa Geliş Tarihi:5.1.1996) (Başbakanlığa)

7. Demokrat Parti Girne Milletvekili Sayın Ali Özkan Altınışik'in, İpoteği Kaldırılmadan Eşdeğer Olarak Verilen Arsalar ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:10/3/96) (Başkanlığa Geliş Tarihi:5.1.1996) (Başbakanlığa)

TEZKERELER

8. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, boşalan Komite Başkanlığına Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Feridun Önsav'ın seçildiğine ilişkin Tezkeresi.(Başkanlığa Geliş Tarihi:9.1.1996)
9. Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun Mazot ve Fuel-Oil Alımında Yolsuzluk Yapılıp Yapılmadığı veya Herhangi Bir Kişi ve/veya Kuruluşa Çıkar Sağlanıp Sağlanmadığı Konusunda Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının, boşalan Komite Başkanlığına Cumhuriyetçi Türk Partisi Girne Milletvekili Sayın Salih Jsar'ın seçildiğine ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 9.1.1996)
10. LPG, Mazot ve Benzin Yokluğunun Nedenleri ile ilgili Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının, Komiteye ek bir sürenin verilmesine ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 9.1.1996)
11. 1990 Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekilliği Seçim Suçlarını Araştırmak Üzere Kurulan Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının, Komiteye ek bir sürenin verilmesine ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi:9.1.1996)

- BİRİNCİ OTURUM -
(Açılış Saati:10.58)
BAŞKAN :Ayhan H. ACARKAN
KÂTİPLER:Ahmet KÂŞIF

BAŞKAN - Sayın Milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin III'üncü Dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın 28'inci Birleşimini açıyorum. Ad okunmak sureti ile yoklama yapılacaktır. Buyurun efendim.

(Ad okunarak yoklama yapıldı).

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı mevcuttur. Şimdi gündem gereği görüşmelere geçiyoruz. Gündemimizin birinci maddesi; Başkanlığın Genel Kurula Sunuşlarıdır. Bu kısımda önce gündem dışı konuşmalara yer verilecek. Daha sonra onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır.

İki gündem dışı konuşma istemi vardır. Birinci gündem dışı konuşma istemi; Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Arabacıoğlu'nun, "Hayvan Yetiştiricileri ve Besleyicileri Birliğinin Yapmış Oldukları Eylem" ile ilgili gündem dışı konuşma istemidir. Okuyun lütfen.

KÄTİP -

11 Ocak 1996

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Hayvan Yetiştirici ve Besleyicileri Birliğinin yapmış oldukları eylem hakkında gündem dışı konuşma yapmak istemim olduğunu bilgilerinize getirin, gereğini rica ederim.

Dr. Mustafa Arabacıoğlu
DP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Arabacıoğlu.
MUSTAFA ARABACIOĞLU (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; toplumumuzda bazı kesimlerin gözlerindeki gözlükler süzgeçli olup bazı olaylar bu süzgeçten geçiyor, bazıları ise geçmiyor. Ben olaylara yalın gözle, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Meclisin gözü ile bakmak istiyorum. Ben bu konuşmamı partim adına değer de, Meclisin bir milletvekili olmanın nedeni ile yapmak istiyorum. Demokratik eylem yapmak bir haktır. Ancak eyleme katılan kişilerin eylem süresinde dilediği gibi hareket etmelerinin, polisi taşlamalarının, Yiğitler Burcunda olduğu gibi polis aracına müdahale etmelerinin, Meclis ve Başkanlık binalarına zorla girmeye çalışmalarının bir hak olmadığına inanıyorum.

İşte biz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bunları görmeye başladık. Bu da demokrasininizi açısından ileriye dönük baktığımız zaman endişe vericidir kanısındayım.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; konuşmamda 8 Ocak 1996 tarihinde yapılan Hayvan Yetiştiricisi ve Besleyiciler Birliğinin düzenlediği eylemde yer alan, rahatsızlık verici olaylara değinmek istiyorum. Hayvancılar gerçekten haklı gerekçelerle eylem yapmış olabilirler. Ben niye eylem yaptılar diye kimseyi eleştirmiyorum. Bu ayrı bir konudur. Ancak yapılan eylemde üzerinde durulması gerekli olan iki önemli olay mevcuttur. Birinci olay bir polis müfettişinin tabanca ile havaya yedi el ateş açmasıdır. Bu tür olayların kabul edilemeyeceğini vurgularken polisimizi bu tür davranışa zorlayan etkenlerin olup olmadığının da üzerinde durulması gerekmektedir. Bununla birlikte bu olayın her halükârda yanlış olduğunu da belirtmek istiyorum. Her ne kadar polisimiz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilkelerini ve saygınlığını korumak için böyle bir girişimde bulunmuş ise de bence polisimizin olayda böyle bir yaklaşım tarzı göstermesi yanlıştır. Bu tür olaylarda daha değişik yaklaşım tarzları sergilenmelidir.

Benim özellikle üzerinde durmak istediğim ikinci olay, eylemcilerin gerçekleştirmiş ve ortaya koymuş oldukları tavır ve davranışlardır. Eylemcilerimizden bir grup Meclis bahçesine izinsiz, polisimizi ve kapıları zorlayarak ve

ve hatta kırarak girmeleri yetmiyormuş gibi eşek de sokuyorlar. Eşegi Meclis salonuna almak istiyorlar. Bence esas üzerinde durulması gereken olay, demokrasimiz açısından, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisimizin saygınlığı açısından böyle olması gerekmektedir. Rencide olan sadece biz değiliz. Bizlerin de ötesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisidir. Meclisimiz adına, milletvekili olarak ben ve sizlerin hakaret nitelikteki bu tür davranışları hak ettiğimizi kabul etmiyorum. Aksi halde Meclisimizin saygınlığı yok ise bizlerin de burada bu konuları tartışmamızda artık hiçbir gerek kalmaz ve konuşmamıza da gerek yoktur. Çünkü Meclis egemenliğimizin simgesi olup bu Meclise sahip çıkmak en başta bizlerin görevi olması gerektiğine inanıyorum. Bizler burada geçiciyiz. Bir seçim sonrası bu sandalyelerde kimlerin oturacağı belli değildir. Bu kişilerin kim olacağını seçimlerde yine halkımızın oyları belirleyecektir.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; basını takip ediyorum. Meclisimizin eylemciler tarafından işgali konusunda hiçbir parti veya sendikanın tepki göstermemesi beni gerçekten üzmüştür. Bu parti ve sendika yetkilileri demokrasiden bahsederlerken hangi demokratik ülkede bu veya buna benzer bir olaya tanık olmuşlardı merak ederim.

Bu eylemde dikkatimi çeken bir başka olay daha şudur. Bir tek polisimizin havaya ateş açması çok büyük tepkilere neden olurken KKTC Meclisimiz 200'den fazla kişi tarafından ve eşekler tarafından işgal edilmesinin dikkatlerden kaçması ve polisimizin itilip kakılmasına sessiz kalınmasını nasıl izah edebiliriz bunu ben anlayamıyorum. Bu eylemde yanlış bir olay, görevli polislerimizden birisinin havaya ateş açması ise, ikinci ve en büyük yanlış olay da Meclisimizin insanlar ve eşekler tarafından işgalidir. Lütfen dikkatinize getiririm Beyler. Bir yanlış olay başka bir yanlış olayı haklı kılmaz ve doğru da kılmaz.

Ben, KKTC'miz, Meclisimiz ve demokrasimiz açısından son eylemde yasaları zorlayanlar hakkında yasal işlem yapılmasını talep ediyorum. En erken bir zamanda da eylemlerin disiplin ve düzenini sağlayacak örneklerini demokratik, gelişmiş batılı ülkelerde de gördüğümüz yasal bir düzenlemenin yapılmasını dilerim. Hepinize en derin saygılarımı sunarım, Meclis Başkanımızın da bu konuda sessiz kalmasından dolayı duyduğum üzüntüyü dile getirmek isterim. Hepinize tekrardan saygılar sunarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Arabacıoğlu. Basını takip ettiyseniz bu konudaki görüşümü görmüş olmanız lâzım basında Sayın Arabacıoğlu. Hiçbir şekilde haklı olmadıklarını ve milletin malına zarar verme yetkisinde kimsenin olmadığını ben orda basına açıkça söyledim ve basında bu çıktı.

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Lefkoşa)(Yerinden)- Ben daha etkili şekilde bir tavır beklerdim.

BAŞKAN- Evet, daha sonra tartışınız bu konuyu. Teşekkür ederim. Hükümet adına cevap vermek isteyen var mı konuşmacıya? Yok.

İkinci gündem dışı konuşma istemi...

SALİH MİROĞLU (Girne)(Yerinden)- İçişleri Bakanı yok ki.

BAŞKAN- Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Tanisel Doratlı'nın "Sağlıktaki sorunlar" konulu gündem dışı konuşma istemidir ikinci konuşmacı. Okuyur lütfen istemi.

KÂTİP-

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Cumhuriyet Meclisinin 12 Ocak 1996 tarihli birleşiminde "Sağlıktaki Sorunlar" konulu gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.

İçtüzüğün 62'nci maddesi uyarınca gereğini saygılarımla arz ederim.

Tansel Doratlı
UBP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN- Sayın Doratlı buyurun efendim.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugünkü gündem dışı konuşma istemim, esasen sağlık sorunları, güncel olan sağlık sorunları üzerinde olmasına rağmen yine de giriş olarak, takdirinizi alıp da giriş olarak geçen Pazartesi olan eylem ve polis tutunu üzerine bir iki söz etmeyi candan istiyorum ve aynı zamanda Sayın Arabacıoğlu'nun da açıklamalarına kısa da olsa bir yanıt vermek istiyorum. Pazartesi Hayvancılar Birliğinin tertiplemiş olduğu eylemi....

BAŞKAN- Sayın Doratlı, konunuza gelin efendim lütfen.

TANSEL DORATLI (Devamla)- İçerisinde...

BAŞKAN- Sayın Doratlı lütfen efendim.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Olayın içerisinde olan bir milletvekili olarak ...

BAŞKAN- Siz hükümet mensubu ceğilsiniz efendim. Cevap verme durumunda değılsiniz. Siz konuya...

TANSEL DORATLI (Devamla)- Ben partim adına cevap veririm.

BAŞKAN- Hayır efendim, mümkün değıl. Tüzüğe aykırıdır efendim.

SALIH MİROĞLU- Değınecek efendim, cevap vermiyor.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Konuya sadece değınelim.

BAŞKAN- Sayın Doratlı lütfen konunuz hakkında konuşun efendim.

SALIH MİROĞLU (Girne)(Yerinden)- Değınecek Sayın Başkan, cevap vereyecek.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Sayın Başkan, çok kısa konunun önemini...

BAŞKAN- O zaman yanlış takdim ettiniz efendim. Düzeltin lütfen.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Tamam efendim, konuya çok kısa da olsa önemi açısından değınmek istiyorum. O gün olayın içerisinde bir milletvekili olarak, halkın içerisinde ve yanında olarak gözlemlediğim şeydu ki, halk gerek tüm oluşumlar içerisinde, ekonomik sıkıntıların yarattığı sıkıntılar, zamların yarattığı sıkıntılar içerisindeyken, bir de yemlerin zamlanması bu hayvancılarının hayvanları ellerinde kalmasına rağmen, bir de onları besleme zorunluluğuyla karşı karşıya kalan halkımız, bu zararın telâfi edilebilmesi için, Hükümetin bu konuda tedbir alabilmesi için, hazırlamış olduğu bir eylemde, gerçekten son derece kızgın, ama neye kızgın, polise değıl. Hükümete kızgın.

Kızgın olmalarına rağmen gayet de disiplinli sakin bir kitleyi temsil etmekte idiler. Polis'in ise birtakım engeller koyarak araçlarının şehir içerisine girmesini engellemesi karşısında halkın heyecanı doruğa çıkarken, polis silâhını çekerek havaya ateş açmayı uygun görmüştür. Belki bir panik içerisindeydi. Önemli olan, önemli olan burada, polis'in panik içerisinde yaptığı değil, polis'in oraya silâhlı gelebilmesidir. Esas düşünmemiz gereken polis'in böyle bir eylem karşısında halkın içerisinde silâhlı olmasıdır. Bunun yanlış olduğunu gereken işlemlerin yapılarak düzeltilmesini istemekteyim. Halkın Meclise gelmesi ise, yapılan zamların Meclis tarafından yapıldığı kanaatine vardıkları için. Yanlış bilgilendirildikleri için.

BAŞKAN - Sayın Doratlı, sözünüzü kesmek mecburiyetindeyim. Efendim konunuza gelin lütfen efendim.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Oldu efendim, geliyorum.

Yoksa hükümetin bu zamları yaptığını bilselerdi, Meclis'in alâkası olmadığını bilselerdi bu hareketi halkımız yapmazdı. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Konu anlaşılmıştır efendim.

TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) - Örgütler bilmezdi hükümetin bunu yaptığını?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Bilmez tabii. Bilmeyen var.

BAŞKAN - Lütfen efendim.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Bu kadar cahillikle suçlarsınız üreticiyi?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Cahillikle suçlamıyorum.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ TALÂT (Yerinden) - Beraber olduğun zaman söyleseydin Tansel.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Söyledik, yetmez.

MEHMET ALI TALĀT (Yerinden)(Devamla) - Beraber olduğun zaman söyleseydin.

BAŞKAN - Sayın Bakan lütfen müdahale etmeyin efendim.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Yetmez.

MEHMET ALI TALĀT (Yerinden)(Devamla) - İzah etseydin orda.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Yetmez yetmez.

SALİH MİRÖĞLÜ (Girne)(Yerinden) - Polise barikatı kurduran da hükümettir.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Esas sorun hükümettir. Onu anlatmak istiyorum sorunun hükümette düğümlendiğini. Evet.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

BAŞKAN - Lütfen efendim.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Bu konuyu burada kapatırken...

MEHMET CIVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Halkı cahillikle, örgütleri cahillikle suçluyor. Halk bilmiyor mu bu durumları hükümetin yaptığını?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Bilmeyebilir halk.

MEHMET CIVA (Yerinden)(Devamla) - Nasıl bilmez?

BAŞKAN - Sayın Civa; müdahale etmeyin efendim siz de.

MEHMET CIVA (Yerinden)(Devamla) - Lütfen siz müdahale edin de olmaz böyle şey.

BAŞKAN - Ben müdahalemi yaptım efendim. Lütfen.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Bu halka bu kadar hakaret etmek olmaz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Nasıl bilmez halk?

BAŞKAN - Evet Sayın Doratlı; lütfen.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Efendim halk, yasaların Mecliste yapıldığını biliyor. Hükümetin aldığı zamların Meclis tarafından ne derece değerlendirildiğini, bizlerin muhalefet partisi olarak burada ne kadar haykırdığımızı, bunların karşısında nasıl mücadele verdiğimizizi bilmiyor. Onu anlatmaya çalışıyorum. Çünkü gerek basında, gerek her yerde muhalefetin sesi kısılmakta ve engellenmektedir.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Yapma da gülecek sana herkes, kargalar gülecek sana.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Evet evet.

BAŞKAN - Sayın Doratlı; bu şekilde yanlış fikirler açtınız efendim. Lütfen konuya dönünüz.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Kıbrıs Türk toplumunun tarihinde bizim dönemimizde yaşanan demokrasi yaşanmamıştır.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Geç bunları, geç bunları. Evet, konumuza geliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Civa; lütfen efendim.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Sağlık konusuna gel.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;...

BAŞKAN - Evet efendim.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Esas konumuza dönüyoruz.

BAŞKAN - Esas konuya dönüyor efendim. Müsaade edin efendim.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Arkadaşlar müsaade ederse.
Konumuz sağlık konusu.

SALİH MİROĞLU (Girne)(Yerinden) - Senin döneminde ilk
defa silâhlar patladı meydanlarda.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Toplumda, Kuzey Kıbrıs Türk
Cumhuriyeti'nde tüm sektörlerin çöküşünü seyrederken, sağlık
konusunda da bu çöküşü yaşamakta ve acılarını hissetmekteyiz.
Ancak kısaca şunu ifade etmek istiyorum.

(Milletvekilleri kendi aralarında konuşurlar)

Sayın Başkan; konuşamıyoruz.

SALİH MİROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Ona da karşıydım,
şimdi silâha da karşıyım.

BAŞKAN - Sayın Miroğlu; lütfen efendim. Sayın Civa; lütfen
dinleyelim efendim.

İLKAY KÂMİL (Girne)(Yerinden) - Sayın Başkan; Civa'yı
dışarı çıkarmazsanız olmayacak bu.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Dinler, Civa uslu bir çocuktur
dinleyecektir.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - Niçin çocuktur? Ne
demek çocuktur?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Uslu. Herşeyden önce şunu
ifade etmek istiyorum. Bugün...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Halka hakaret etmiş
bir insan, beni çocuklukla suçlamış ne oldu?

TANSEL DCRATLI (Devamla) - Sağlıkda eksiklik dizboyu oluşmuş ve hastalarımız, hastanelerimizde verilen tedavinin eksikliği içerisinde sorunlar yaşamaktadır. Bunlarda örnekler de vermek gerekebilir, yerindedir. şunu ifade etmek istiyorum. Gerek yeni yıl arifesinde, gerekse sonrasında, gerekse tanıdığımız yakınlarımızın rahatsızlığı nedeni ile hastanelerde yaptığımız ziyaretler sonucu şunu gözlemledim. Hastalar ilâçlarının tedavi görmek için kullandığı ilâçlarının %90'ını kendi cebinden, dışardan satın almak zorunda kalıyor. Geçmiş yıllarda bu oran %10 iken, bugün %90'lara ulaşmıştır. Bütün yatılı hastalardan aldığımız şikâyetler, cebimde iki kuruşun yok, kayıt yaparken benden yardım amacı diye haraç şeklinde para almaktadırlar, yatacağım diye para almaktadırlar ve bir de bütün ilâçları kendi cebinden almak zorundayım, param yok. Sağdan soldan yardım isteyerek bu ilâçları alma çabasını sarfetmektedirler. Bir defa hastanelerde tedavi altında olan hastaların bu tip sorunlarla karşılaşması gerçekten üzücüdür. Arada bir bazı özel ilâçların bulunmayışını anlayışla karşılarken, bunun fırsat sayarak dizboyu büyümesine ve hastaların ilâçlarının %90'nını kendi cebinden telâfi etmek zorunda kalmasına gerçekten haklılık veremeyiz, karşısında olduğumuzu bildirmek zorundayım.

Diğer bir önemli konu, yine hastaların karşılaştığı gıda konusudur. Hastahanelerde aylardır yeterli gıda mevcut değildir. Hastaların sabah kahvaltısı, öğle yemeği ve akşam yemeği olarak aldıkları yemekler maalesef ciddi bir kontrolden geçirilmiş olsaydı ne kadar gıda değerinin düşük, eksik ve yetersiz olduğunu Sayın Sağlık Bakanı ve hükümet yetkilileri görebilecekti ve son aylarda daha da şiddetle artmaktadır. Ben şaşıyorum ilâçtan mı ve gıdadan mı? Bu hükümetin tasarrufa gitmesini, hastadan tasarrufa gitmesini bir türlü anlayamadım. Anlamam da imkânsızdır. Çünkü, tasarruf edilmesi gereken o kadar çok şey varken, hastanın gıdasından ve ilâcından tasarrufa gitmesi üzücüdür, düşündürücüdür. Hepimizin bu konuda düşünmesi gerektiğine inanmaktayım. Bunun yanında ne acıdır, akşamüzeri hastahaneyi ziyaret ettiğim zaman, hemşire odasına girdiğimde bir de baktım bir çanak, pencerenin ağzında duruyor. İçerisinde kurumuş zeytinler ve kuru iki tane ekmeğe. Bunlar da ne sorduğum zaman, yarın sabah hastaların kahvaltısı olduğunu söylediler. Arkadaşlar, bu kabul edilebilecek bir durum değildir. Hastabakıcıların verdiği ifadeye bakarsak, bazan içlerinde fare, bazan da hamamböceği olduğunu söylüyorlar ve gerçekten ortada açık, hiçbir gıda değeri taşımayan, eskimiş, kokmuş bir durumla karşılaşıyoruz. Hastahane yetkililerini arıyorum ve soruyorum. Ekmeğe, hastaya ne zaman satın alınır ve verilir? Sabah kahvaltısı için bir gün önceki ekmeğe verilmektedir. Bugün sabah aldığınız ekmeği, yarın sabah hastaya kahvaltı diye veriyorlar. Bugün yapılan ekmeklerin ne şartlarda yapıldığını, ne kadar süre dayanıklılığı olduğunu ve ne hale geldiğini hepimiz bilmekteyiz.

ISMAİL BAŞARIR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Biz de yeriz bir gün önceki ekmeği?

TANSEL DORATLI (Devamla)- Ama pencerede atılı kalmış ekmeğe değil. Korunmaya alınmış ekmektir. Ama burda maalesef pencereye alınıyor. Aşağıya, mutfağa gidip kontrol ettiğinizde

daha da kötü şartlarda korunduğunu görmekteyiz. Aylarca hastahaneye süt, gıda değeri yüksek olan süt, et ve peynir gibi gıda maddelerinin de zaman zaman hiç gelmediği gözlemlenmektedir. Bunlar önemlidir, hayattır ve Sağlık Bakanlığının bu konulara dikkat etmesini ve derhal düzeltmesini istemekteyim. Daha da acısı, eksiklikler bu kadarla da bitmez. Acil servislerde ilaç eksikliği, tetanoz aşısı dahi zaman zaman yoktur ve bugün basında takip edip görüyoruz. Tetanozdan ölen hastanın varlığını görüyoruz. Bu çağda, bu zamanda tetanozdan ölen hastaya rastlıyoruz ve hastahanelerde yeterli tetanoz aşısı mevcut değildir. Zaman zaman eksilmektedir. Bir de bu tetanoz aşıları anti serumunun hüman olmadığını da görmekteyiz. Bugün dünyada, bütün dünyada kullanılan tetanozun anti serumu, hüman anti serumdur. Bizde ise halâ daha at serumundan yapılan allerjik reaksiyonu olan bir serumdur ve bazı hastalar allerjik olduğu için bu serumu kullanamaz. Dolayısıyla tetanoz aşısından ve anti serumundan mahrum kalmaktadır. Tetanoz rizikosuyla karşı karşıya kalmaktadır ve ölenleri de görmekteyiz. Şimdi, olayı bu şekilde eksiklikler açısından, tabii araç gereç eksikliği ayrı bir konu. Hekimlerin ameliyat edemediğini, bir hastahanece bir hastahaneye hasta transfer ettiğini ve bu hastahaneye gidip yattığını da görmekteyiz. Belki bazı eksikliklere anlayışla bakabiliriz. Toparlanması için yardımcı da oluruz. Ama bir hastahane eğer, artık hastanın ekmeği bozuksa, üzerinde fareler dolaşıyorsa, zeytini eskimiş ve bakımsızsa, gıda maddeleri yoksa, elbetteki bunları burda, bugünlerde tekrar dile getirmek de boynumuzun borcudur ve büyük önem de taşımaktadır. Artık düşünün esas teknolojik yönden aletlerin eksikliğini, insanların perişanlığını ve yapılan tedavilerin yetersizliğini algılamak gereklidir, görebilmek gereklidir.

Devan ediyor ve şunu anlatmakta yarar görmekteyim. Son günlerde, nedense hükümetin istifası, eski Sağlık Bakanlığının istifasından sonra arada bir ara döneminde Sayın Başbakan Sağlık Bakanlığına vekâlet etmiştir. Bu dönemde ve ondan önce de bir iki acil serviste görev yapan pratisyen hekimin Lefkoşa'ya transfer edildiğini gördük.

SALİH MİROĞLU (Girne)(Yerinden) - Başbakan döneminde, vekâlet döneminde?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Bir tanesi son... Öyle anladım çünkü bugün Sayın Sağlık Bakanı benim tarafımdan böyle birşey yapılmadı dediğine göre, ara dönemdeki, Sayın Başbakanın Başbakanlık yaptığı dönemde ve Sağlık Bakanlığına vekâlet ettiği dönemde torpilli bir hekim arkadaşımızın ansızın hiç soru sormadan Mağusa Devlet Hastanesi Acil Servisinden alınarak, Lefkoşa Devlet Hastanesi Acil Servisine transferi yapılmış ve bu transfer Kamu Hizmetleri aracılığı ile de yapılmış.

SALİH MİROĞLU (Yerinden)(Devamla) - Kaş-göz arasında.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Kamu Hizmetleri hiçbir zaman doktor nakli yapmaz. Mutlaka ve mutlaka Bakanlığın emri ile yapılmış bir olaydır. Şunu anlatmak istiyorum. Bugün hastanelerde hızursuzluk mevcuttur. Uzman hekimlerin sıra ile Acil Servislerde nöbet tutacaksınız emri ile karşı karşıya kaldıklarını söylemek istiyorum.

HAKAN ATAKER (Girne)(Yerinden) - Tutmasınlar?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Tutabilirler.

HAKAN ATAKER (Yerinden)(Devamla) - Doktor olarak bunu söylersiniz siz?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Ama eğer Sayın Başbakan...

HAKAN ATAKER (Yerinden)(Devamla) - Hastalara kim bakacak? Gideceksiniz siz?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Torpilli bir doktoru bir yerden bir yere nakledecekse, elbette ki arkadan doğacak problemlerin de vebalini omuzlarında hissetmesi lâzımdır.

HAKAN ATAHER (Yerincen)(Devamla) - Hastanelerde nöbet tutulur efendim.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Neden lâzımdır?

HAKAN ATAHER (Yerinden)(Devamla) - Siz de tuttunuz.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Çünkü biz görüyoruz ki bugünkü tutum hekimler arası bir haseti doğurmaktadır. Torpilli olan mükâfatlandırılmakta, geriye kalan sorunlar ise torpilsiz hekimlerin omuzlarına bakılmaktadır. Elbette ki feryat edeceklerdir.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Kimler arasında ne zaman haset olmadı, onu anlatabilir misiniz bize lütfen?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Anlatırım.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Ne zaman olmadı?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Oraya da geleceğiz Sayın Civa. Bunun...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Her zaman vardır bu Sayın Doratlı. Onun için yeni birşey keşfetmiş değilsiniz.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Kardeşim, yolsuzluk da dünyada kalkmış değildir ama bazı ülkeler bunu asgariye indirmişlerdir. Amacınız iktidarda olduğunuz süre içerisinde bu tip sorunları asgariye indirmek midir?

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Evet.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Yoksa çoğaltmak mıdır?

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Azaltmak.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Gördüğüm kadarı ile çoğaltmaya çalışıyorsunuz ve bugün hükümetin başındaki Başbakan hasbelkader bir dönem Sağlık Bakanlığına vekâlet ederken, kolundan tuttu, gel yavrucuğum sen bizinsin, bizim arkadaşlarımızın çocuğun, senin yerin burasıdır, yol gidip gelme yorulma, diğer hekimler kim isterse olsun, orada sürünmeye veya uzman hekimlere o görevi yaptırmaya çalışmaktadırlar. Uzman hekimin görevi, uzmanlık yapmaktır, sahasında çalışmaktır, serviste yatan hastasına bakmaktır. Aylarca, burada defalarca söyledik. Sayın Bakan acil servislere yetiştirilmiş hekimim veya her bölümün asistanı orada görev yapabilir. Kendi uzmanı ile bağlantı kurarak hastaya yardımcı olabilir. Bu sistemi lütfen getirin dedik. Bir acil servis, bir uzman hekim isterse, kalb cerrahı olsun, isterse en büyük ortopedi veya travmatoloji uzmanı olsun, isterse bir cerrah olsun. Bir kalb krizi karşısında aciz kalmaktadır. Hem o hekimin o olay karşısında hastaya yararı olmaz, hem de kendi şahsiyeti ve hekimlik onurunu yerin dibine batırır ve halkla olan diyalogu ve yakınlığı da, güveni de bu şekilde bozmuş olursunuz. Defalarca söylememize rağmen hiçbir tedbir alınmamıştır. Acilci diye adlandırıldığı hekimler yetiştirileceğini ve konacağını iddia etmesine rağmen, gelişti güzel atamalar yaparak acil servislereki hizmeti de sarımsıdır, yeterli olmamıştır. Şimdi ise karşılaştığımız bu hekimlerin bir yerden bir yere torpil mekanizması ile transferleri ve uzman hekimlere yine kendine ait olmayan görevin yapılması emredilmektedir.

Arkadaşlar; Kamu Hizmetleri Yasası açıkça ifade etmektedir. Hiçbir kişi görevinin altında çalıştırılmaz. Onu da hatırlatmak istiyorum. Bakanlığa danışmanlar alındı, özel kalem müdürleri alındı, basın sözcüleri alındı. Bu arkadaşlar bu devletin servetinden ve varlığından yaşamaktadırlar, gelir elde etmektedirler. Ama diğer yandan hastanelerde ekmek bulamıyor hastalar yesin. Gıda değeri düşük, eskimiş zeytinle idare etmeye çalışıyor, gelişti güzel bir beslenme ile ilâç eksikliği ile karşı karşıyadır. Bir yandan da torpil devam etmektedir. Ahmet'in, Mehmet'in oğludur, bu bizindir, istediği yere verelim, diğeri kalsın veya onun görevini bir başkası yasaya aykırı bir şekilde üstlensin. Bunlar neyi getirecektir toplumda? Haseti getirecektir, nefreti getirecektir. İnsanların birbirine olan sevgisini, saygısını getirecektir. İşte bunun sonucu olarak da toplumda sosyal çölleşmeyi getirecektir.

Yalnız doğada çölleşme olmaz. Toplumlarda da sosyal çölleşme olur. Eğer bir çölün ortasındaki bir vaha tek başına kalırsa, elbetteki o da kurumaya mankûmdur. Ama yeşil alanların içerisinde küçük küçük çölleşmiş noktalar olursa, o yeşil alan, döner o çölü de ortadan kaldırır. Ama bizde yetmez dağları yaktığımız, dikkatsizlik, bir yandan da sosyal yapıyı da çölleştiriyoruz ve gittikçe bunun boyutları, bugünkü hükümetin tutumuyla en başta, Başbakanın tutumuyla bu hallere düşmüştür. Yarın, öbür gün o hekim arkadaşlar grev hazırlığı içinde, boykot hazırlığı içerisinde oldukları.

HAKAN ATAĞER (Girne)(Yerinden)- Gerekçeleri nedir?

TANSEL DORATLI (Devamla)- Gerekçeleri, görevlerinin altında çalıştırılmak, bir başkasına torpil yapılmasının doğru olmadığını topluma yansıtmaktır.

HAKAN ATAĞER (Yerinden)(Devamla)- Dürten bakalım.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Dürtmüyoruz. Haklarının ve doğruluklarının yanında olacağız.

HAKAN ATAĞER (Yerinden)(Devamla)- Ateşle oynarsınız, ateşle. Hastahaneyle oynanmaz.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Ve en acısı, acıların en büyüğü, Sayın Bakan ne cevap veriyor doktorların bu istemine? Eğer diyor, grev yaparsanız, ben de size diyor dışarda çalışma hakkınızı, yasayı uygulamaya başlarım. Eğer bir yasa varsa, buyurun Sayın Bakan uygulayın. Böyle hekimleri sıkıştırdıkları zaman veya siz sıkıştırdığınız zaman yasaları uygulamaya kalkmanız da utanç vericidir ve böyle bir olayı da takdir etmemiz elbetteki uygun değildir.

MEHMET CIVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Sana yakışmaz bu uslûp, biraz yumuşa.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Hayır.

MEHMET CIVA (Yerinden)(Devamla)- Bu uslûp sana yakışmaz.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Hayır, bugün...

HAKAN ATAKER (Yerinden)(Devamla)- Yasayı uygulamak utanç verici birşey mi?

TANSEL DORATLI (Devamla)- Toplumun onurlu bir kesimi olarak görev yapan doktorlara bu şekilde bir muameleyi de kabul etmek olası birşey değildir, kabul edemeyiz. Hayır.

AHMET KÂŞIF (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Aynı muameleye on sene evvel biz de maruz kaldık.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Bir hekim olarak, bir hekime bu şekilde davranılmasını, kesinlikle, şiddetle reddederim.

AHMET KÂŞIF (Yerinden)(Devamla)- O zamar ses çıkarmazdın.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Eğer yasa varsa lütfen uygulanınsın. Karşı değiliz. Ara yasayı işimize geldiğinde kullanalım, işimize gelmediğinde gözardı edelim. İşte bu, devlette haseti de, sosyal çölleşmeyi de getirecektir beraberinde. Getirecek. Eğer, ben demiyorum burası yemyeşil bir alandı. Mutlaka, sorunlar her zaman vardır. Sorunlar hiçbir zaman bitmez.

MEHMET CIVA (Yerinden)(Devamla)- Kim yarattı?

TANSEL DORATLI (Devamla)- Ama önemli olan asgariye indirmektir. İşte, toplumun *bugünkü* hükümetten de beklediği, geçmişte de var olan sorunları biraz daha azaltmaktır. Ama görüyoruz, her geçen gün bu sorunlar büyümekte ve daha da kötüye gitmektedir. Bunu ifade etmeye çalışıyorum.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla)- Ama üslûbun çok şey.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Üslûp sert olabilir. Çünkü artık bıçak kemiğe dayandı.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla)- Sertlik birşey değil. Biraz da raydan kaçıyor.

SALİH MİROĞLU (Girne)(Yerinden)- Bu hükümetten hiç umut bekleme. Umudun bu hükümetin gitmesi olsun.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Evet, sonuç olarak şunu ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu içerisinde bulunduğumuz ekonomik koşullar, sosyal sorunlar eğer dünyaya, bütünleşen bu dünyaya ayak uydurmak istiyorsak...

(Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı Özkan Murat ile Salih Miroğlu kendi aralarında konuşurlar.)

Özkan Bey, bitti mi konuşmanız?

TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)- Özür dilerim.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Rica ederim.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Arkadaşların der ki benim için birşey söyledin de.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Hayır.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Teşekkür ederim.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Hayır. Kişilere şeyimiz yok. Bizim amacımız sorunların bir an önce azalmasıdır. Azaldığını bile görsek takdir ederiz. Değil bitmesini. Sorunlar hiçbir zaman bitmez.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Çok güzel konuşursun.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sonuç olarak şunu ifade etmek istiyorum. Dünyanın, küreselleşen dünyaya baktığımız zaman, Anavatana Gümrük Birliğine girildiği bu dönemde baktığımız zaman, bütün dallarda, sektörlerde olduğu gibi, sağlığı da liberal ekonominin koşullarına uydurmaya çalışmaktadırlar. Bu liberal rüzgârların estiği bu dönemde, eğer bu yöne ayak uyduracaksak, sağlığın da bir an önce köklü bir şekilde bu ekonomik koşullara uydurulması ve tek tip sosyal güvenliğin, arkasından genel sağlık sigortasının ve rekabet ortamının doğarak topluma daha iyi bir hizmetin ve sağlığın verilmesini temenni etmekteyim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkürler Sayın Doratlı. Sayın Bakan cevap verecek misiniz efendim? Buyurun Sayın Bakan.

SAĞLIK BAKANI HÜSEYİN CELÂL- Sayın milletvekilleri; sağlıkta bir çöküş vardı diyerek başladı Sayın Milletvekili. On beş yirmi gündür görevdeyim. Sağlığın durumunu tesbit için yoğun bir çalışma içindeyiz ekibimizle birlikte elbette, arkadaşlarımızla birlikte birtakım tesbitler yapıyoruz ve ileriye dönük politikalarımızı saptamaya çalışıyoruz.

Gerçekten sağlıkta büyük eksikliklerimiz vardır. Ve bu eksikliklerin başında elbette ki bir hukuki yapı eksikliği vardır. Hukuki yapı bugüne kadar oluşturulamamış. Bu hukuki yapı eksikliğini tamamlamak için hukukçu olmanın verdiği avantajla da yoğun bir biçimde çalışıyor ve hukuki yapı eksikliğini çok kısa bir süre içinde gidereceğimizi tahmin ediyorum. Doktorlar, genel olarak sağlık personeli bize bu yasa eksikliğinden söz ettiler ve bu konudaki taleplerini her gittiğimiz yerde ilettiler. Bu talebi karşılayacağız. Hukuki yapısını sağlık sisteminin oluşturacağız. Gerek Sağlık Yasası ile, gerek Özel Hastaneler Yasası ile ve gerekse Genel Sağlık Sigortası ile bu eksiklik giderilmiş olacak. Ancak bu eksikliklerin yanında hukuki yapı eksikliğinin yanında bir organizasyon eksikliği olduğu da bir gerçek birçok konuda. İyi bir insan kaynağımız vardır. İyi doktorlarımız, iyi hemşirelerimiz vardır. Ancak bu kaynak sorunları çözmeye yönelik olarak ne kadar kullanabilmektedir? Doğrusu o konuda çok büyük şüpheler içindeyim. Eksiklerimiz dizboyu dedi Sayın Çorutlu. Dizboyu birşey değil, eğer kelime anlamında alırsak. Boğazımıza kadar gelmedi daha demektir. Ancak bu eksiklik olmadığı anlamında olmasın.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Boğazımıza kadar gideceğiz demek istedi.

TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANI ÖZKAN MURAT - Teşpihten de anlamazsın.

FERİDUA ÖNSAV (Lefkoşa)(Yerinden) - O zaman yutan. Yutalmazsan gargara yapan.

HÜSEYİN CELÂL (Devamla) - Gıda sorununda tek tek alırsak, gıda konusunda herhangi bir sorun olduğu bana iletilmedi. Zaman zaman ilâç konusunda birkaç sorun iletildi. Ancak ilâç konusu da daha çok bir politikasızlık olayıdır. Hastanemizde yeterinden fazla ilâç vardır da dermektedir. Uzman arkadaşların söylediğine göre, hastanelerin Dünya Sağlık Örgütü tarafından da saptanmış bir ilâç sayısı standardı vardır. Bu 250 ile 300 arasında ilâç denmektedir bu konuda. Bir hastanede bulunursa, standart tamam demektir. Bizde bu standartın çok üstünde ilâç vardır hastanelerimizde. Çok üstünde ve bu bir takım karışıklıklar da yaratmaktadır. Ancak şunu yine de belirtiyim, bu konu üzerinde bir bilimsel çalışma yaptırtacak ve bu bilimsel çalışmanın sonuçlarına göre de ilâç sayısını ve listesini hazırlattıracağım. Eğer bir eksiklik varsa, bir değişiklik yapılması gerekiyorsa o konuda değişikliklerin yapılmasını sağlayacağız.

Sayın arkadaşlar; gıda sorunu konusunda akşamdan kahvaltının hazırlandığı ve sabah hastalara dağıtıldığı görüşü ileri sürülmüştür. Yanılmıyorsam arkadaşımız Mağusa Hastanesinden bahsetmektedir. Mağusa Başhekimine bunu soracağım. Mağusa Başhekimini bu konuda sınıyacağım.

Bildiğiniz gibi başhekimleri atama yetkisi Sağlık Bakanlığına ait değildir. Ancak denetleme yetkisi bize aittir. O denetimi mutlaka yerine getireceğim ve böyle birşey olduğu takdirde sanıyorum bir işlem yapılması gerekebilir. O işlemi de yapacağım. Bu konuda da hiç şüpheleniz olmasın.

İlaç konusunda; tetanoz konusuna değindi sayın milletvekili. Bir tetanoz vakası olmuştur. Ancak, bilgime geldi, daha önceden bilgime geldi, şimdi de teyit ettim, bu bir doğum vakasında idi yanılmıyorsa, eğer yanlışsa arkadaşım teyit etsin, Karpaz'da bir kadın evinde kendi başına doğum yaptı, göbek bağına da kendisi kesti, jiletle ve bir süre sonra durumu kötüleştiğinde hastaneye başvurdu, epey gün sonra başvurdu. Olay hastaneden kaynaklanmış bir olay değildir. Taramıyla bilgisizlik. Eğer bu olaysa. Bilgisizlikten ve o vatandaşımızın bilgisizliğinden kaynaklanmış bir olaydır ve hastanede de tetanoz eksikliği diye bir olay yoktur. Hastalara gerekli bakım, tedavi bu konuda en iyi bir şekilde yapılmaktadır doktorlarımız tarafınca.

Mutfaklarımız konusunda bir kaç söz söylemek istiyorum. Mağusa Hastanesinin mutfaklarının eksikliklerine karşın son derece iyi durumda buldum. Bir, iki eksiklikleri vardı, onları ilettim. O eksiklikleri de gidermek için gerekli talimatlar verilmiştir ve bu eksiklikler de giderilecektir. Gerçekten temiz, buz gibi bir mutfakla karşılaştım. Ordaki personeli de kutladım. Lefkoşa'da hastane 1978-1979'da inşa edildi, devreye girdi yanılmıyorsa. O zamandan bu zamana mutfakta köklü hiçbir tamirat yapılamadı ve Lefkoşa'nın mutfakları gerçekten dökülmektedir. Geçtiğimiz günlerde Sayın Başbakanın da görmesini rica ettim bu durumu, gerekli tedbirleri daha köktenci bir biçimde, radikal bir biçimde alabilmek için ve Lefkoşa Hastanesini ziyaret ederek ve özellikle mutfaktan başlayarak birtakım tedbirler alınması yolunda ricada bulundum. Lefkoşa mutfakları da iyi bir duruma yakın

bir zamanca getirilecektir. Ama şunu hemen belirtiyim ki bu mutfak, ki hastanemizin çok önemli bir birimidir, 700-750 kişiye günlük yemek çıkmaktadır orda, üç öğün hem de, yemek çıkmaktadır. Bu süre zarfında son derece ihmal edilmiştir. Birçok, banko tabir ettiğimiz, bankolar dökülmektedir, çürümüştür ve esaslı bir yatırım gerekmektedir orda. Buzdolapları çalışmamaktadır, frizerler çalışmamaktadır, depo olarak kullanılmaktadır hatta. Bunların önlemlerini alacağız. 20 yılın ihmali olsa dahi, bu yük bugün bizim omuzumuzdadır ve elbette tedbirlerini almanız gerekiyor. Onu teslim edeyim. Sayın arkadaşımın söylemediği bir konudur, bilmediği, sadece Mağusa Hastanesini gezdi. Lefkoşa Hastanemizde böyle bir sorunumuz vardır ve bunu da samimiyetle burda ifade ederek tedbirleri alacağımızı belirtmiş olayım.

Doktorların çalışma koşulları konusunda bir tartışma vardır. Bu da çok uzun yıllardan gelme bir sorundur. Kamu Görevlileri Yasası 1979 da geçti. Bu Kamu Görevlileri Yasası 8.00-17.00 kışın, yazın öğleye kadar 14.00'e kadar, Pazartesi hariç. Bir çalışma saatleri öngörmektedir ve düzensiz mesai yapan, vardiya çalışır ve hizmetleri 24 saat devamlılık gösteren daireler için ki hastahaneler de bunlar arasındadır. Düzenlemeler de getirmektedir yasamız kamu görevlilerine. Bütün bunlara karşın bu yasalarda öngörülme bir çalışma yöntemi hastahanelerinizde süre gelmektedir. Doktorların mesai saatleri konusunda bir tartışma yıllardır vardır, 20 yıldır vardır. Bu gelip dayanmaktadır o yasa eksikliğine. Bu yasa eksikliğini başında da söyledim. Biz en erken bir zamanda gidereceğiz ve doktorların mesai saatlerini de bu yasa kapsamında ele alarak düzenleyeceğiz. Ancak önümüzde bir yasa vardır ve benim, Sağlık Bakanlığının görevi de bu yasa bir şekilde uygulamaktır. Bunun için personelden de bir anlayış beklemekteyiz ve bu anlayışı memnuniyetle belirteyim geniş bir kesimde görmekteyiz de. Ancak dışarıda kliniği olan bazı doktorlar yine ısrarla söylüyorum bazıları hastahanedeki görevlerinin birinci görevleri olduğunu unutmuşlardır bu zaman içinde. Birinci görevleri olarak kliniklerini gelmektedir, ikinci görev de hastahanedeki görevleri. Lefkoşa Devlet Hastahanesinde kadın doğum servisinde ortalama 2 doğum yapılmaktadır ayda. 6 mütehassısımız vardır orda. 6 mütehassısımız vardır orda ben istatistikleri söylüyorum ve geçen gün ziyaret ederken Sayın Başbakanla bizzat kendi gözümüzle gördük bu servisin bazı doktorları saat 11.30'da hastahaneyi terk etmektedirler. Başhekime sordum, izin aldılar mı diye, almadıklarını söyledi. İşlem başlatıyorum eğer onu

soracaksanız işlem başlatıyorum ve eğer ben bunun için eleştiriliyorsam eleştirmeye devam edin. Bugüne kadar yapılmayan işleri yapmaya başladığınızda bir teki gelecektir. bunu biz bilerek yapıyoruz. işimizi yapıyor, görevimizi yapıyoruz, eleştiri de gelecekte gelmiş olsun.

Mağusa Hatahanesinden de bir örnek vereceğim durumu anlatmak bakımından ve ondan sonra acile geçeceğim. Yılbaşı öncesi hastahaneyi ziyaret ediyorum, bütün birimler gezildi yukardan başlayarak, çıkmaya hazırlanırken acili de bir görelim dedi arkadaşlardan biri. Acile indiğimizde orda bir çocuk beklemekteydi. Okullarını Yılbaşı dolayısıyla süslerken yüksekte düşmüş, yüzü şiş, yanağından itibaren gözü şiş. Bir yakını biraz önce getirdik, gönderdiler dedi, ancak kan tükürdüğü için çocuğu tekrar getirmek zorunda kaldım. Doktor yoktu, Hastahanedeki doktor yoktu.

Acil serviste doktor yoktu. Saat 1.30 gibi birşeydi, öğleyin. Doktor nerde dedik? Nöbete gelmesi gereken gelmedi dendi. Peki nöbette olması gereken belirli bir saate kadar? O nerde? Terketti. Sabah nöbetçi koymuyoruz dediler. İcap edense yukardan mütenassıslardan çağırıyoruz. Talimat verildi ilgili doktor on-call doktor gelsin dendi buraya.

GÜLSEN BOZKURT (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Acilde olan doktor on-call değil mi zaten?

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Evet. O gelmedi. On-call olan gelsin dedik. Saat kaçta geldi sayın arkadaşlar? 17.30'da geldi.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa)(Yerinden) - İşleminizi yapın.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Hakkında işlem yapıyorum. Disiplin işlemini başlattım.

TANSEL DORATLI (Yerinden)(Devamla) - Hükümettesiniz, yapınız, istediğimiz odur.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - 17.20'de geldi hastaneye. 17.00'ye kadar çünkü klinikte idi. 17.00'ye kadar ek mesai almaz. Orda bulunması gerekir yasalarımıza göre, 17.20'de geldi. Aynı anda orda ikinci vaka. Beş, altı turist bekliyor dışarda. Ne bekliyor bu insanlar diye sordum. Bilmiyoruz dediler söylediklerini anlamıyoruz. Birşeyler söylediler ama anlamadık. Hemşireler söyledi. Peki dedik, birisi ilgilensin. Başhekim Yardımcısı koştu, konuştu ve çocuklarının düştüğünü, elinin kırık olduğunu, büyük bir ihtimalle, söylediler ve tedavi istediler bizden.

GÜLSEN BOZKURT (Yerinden)(Devamla) - Çok kötü durumlar bunlar Sayın Bakan.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Evet. Derhal Ortopedist de gelsin dedik. Başhekimlik yapıyorum kusura bakmayın Sayın doktor arkadaşlarım bir noktada.

TANSEL DORATLI (Yerinden)(Devamla) - Farkediyorsunuz, güzel.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Elbette. Olması gerekir. Ama sistemi anlatıyorum ben size. Bu dün yaratılan bir sistem değil. Suçlamak için de söylemiyorum ben kimseyi.

Geldi ortopedist , gelmiş, ben ayrıldıktan sonra gelmiş. 13.45'te ben ayrıldım arkadaşlarla,14.15'te geldi ve devam etveline saat 13.00'te gelmiş gibi not düştü. 14.00'te ayrılmış gibi not tuttu. Ben kendisine vakayı bildirdiğimde saat 13.30'u geçmişti. 13.45'te ben orda olduğumda daha gelmemişti. 14.15'te 14.20'de geldi dedi. 13.00, 14.00 arası. İsim vermek istemiyorum. Bu kadar afişe etmek istemiyorum ve inanıyorum ki böyleleri son derece azdır. Çok dürüst, çalışkan doktorlarımız da vardır, onları tenzih ediyorum burda, bu kürsüden tenzih ediyorum ve bu tür insanların üzerine gittiğimizde inanıyorum ki aslında koruduğumuz kesim önce dürüst, namuslu doktorlardır.

TANSEL DORATLI (Yerinden)(Devamla) - Aynı fikirdeyim.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Hiç şüphem yoktur ondan. Aslında bu mesleğin prestijini , bu Bakanlığın prestijini koruyoruz bu bir; ve halka da büyük bir hizmet veririz bu şekilde olayları önlemeye çalışırsak. Önleyeceğiz. Acil servislerde çok kısa süre içinde gerçekten büyük tecrübe ediniyoruz. Girne'de geçtiğimiz haftalarda bir saldırı olayı oldu. Bu saldırı olayında iki çocuk, babaanneleri ile babaları yaralandılar. Olay saat 8.00'de oldu, akşam. Ben olayı 11.00 gibi, 11.00'i geçmişti, bilgili oldum olaydan. Hastaneye gittiğimde saat 11.30'da on-call hekim daha orda yoktu. Olay 8.00'de oldu, Girne Hastanesine götürüldü, orda film çekildi, kafatasında bir çöküntü olduğu tespit edildi.

Lefkoşa'ya nakledildi, ben hastahaneye ulaştım ama ilgili doktor daha ulaşmamıştı, oradayken belledi. Bu da acilin sorunlarını gösteren bir başka vaka. Bir tane daha anlatayım ve o kadar. Her gece orda olan bu tür sorunları defatnan yaşar ve o süre zarfında o on-call doktor gelene kadar da pratisyen hekim statüsüne sahip asistan doktorlar, yenisistan, sahasını da söyliyeyin, psikiyatri asistanı genç bir arkadaşımız bu yaralılarla ilgilenmekteydi. Pratisyen statüsü var, mütehassis olmaya çalışıyor psikiyatri konusunda ve bizim yıllardan beri o hastaharede çalışan birçok uzman mütehassis doktorumuz vardır. Son cakika bir kazaydı yine Girne yolunda trafik kazası, o gece saat 2.30'da uyandırıldım.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden)- Doktor kalmadı.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Kalmayacak Hüseyin Kardeşim. Bu tür vakalar kalmayacak hastahanedeki doktor yok diye.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Yani 5 dakikada sayıcaaktın doğruları sayıydın. Sorunlar o kadar çok ki.

GÜLSEN BOZKURT (Lefkoşa) (Yerinden) - Hastahanedeki doktor çok ama....

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Hastahanedeki doktor yok. Ne ise ki Başhekim de uyandırılmıştı, müsteşar arkadaşım ordaydı, hastahanedeydi, gerekli tedbirler alındı. Ancak benzer sorunlar o gece de yaşandı. Doktorlar bakımından değil, çok iyi

niyetli bir doktor arkadaşımız 15 dakikada hastahanedeydi, o gece başka sorunlar yaşandı. Yani bu acil servisler netice olarak bir şekilde el alınmalıdır muhakkak. Bunun en köklü çözümü edindiğim kanaati söylüyorum acil servis hekimi yetkiştirmektir. Acil servis hekimi yetiştireceğiz bu mükemmel bir acil servis birimi kuracağız, bu acil servis birimine ülkemiz küçüktür hastalar yetiştirilecektir. Orda uzman doktorlar, uzman ciğer ekip, hemşiresi ile ve diğerleri ile ve teçhizatı yönünden de hazır bir servis oldu mu sorun kalmaz. Ancak konu onları yetiştirene kadar ne yapacağız? Bugün acil servis hekimliği bir uzmanlık dalı olmuştur ve Türkiye'de EGE Üniversitesi bu uzmanlığı sağlamaktadır. Onun tedbirlerini alıyoruz, oraya yeterli sayıda doktor arkadaşımızı göndererek bu acil servisi kuracağız. Ancak kurana kadar ne yapacağız? Konu buradadır. Bugün geçmiş bir uygulama ile acil servise doktorlar alındı. Bunlar mütehassıstırlar, başka alanlarda mütehassıstırlar.

Kendilerinden acil servis doktorluğu yapmaları istenmiştir ve sürekli olarak da diğer servislere gitmek için bir istek içindedirler, kendi sahalarında çalışmak istiyorlar. Bu belki de her ne kadar alınırken o maksatla alınmış olsalar bile bir haklı istek olarak düşünülebilir ve bunlara başlarda pratisyen hekim maaşı ödenmekte idi. Hâlâ öyle olanlar inanıyorum ki vardır. Mütetassis olduğu halde pratisyen olarak alınmıştır ve pratisyen hekim maaşı ödenmektedir. Yani bir anemali vardır orda.

Sayın milletvekilleri; bunun için genel olarak dört ana branşta, dahiliye, cerrahi, kadın-doğum ve çocuk konularında bir nöbetçi hekim bulundurma durumu hastanelerimizde gündemimize geliyor. Çünkü bugüne kadar mesai saatleri dolayısıyla hekimler genellikle 12.00-13.00 gibi ayrılmaktadırlar hastaneden ve ertesi gün sabaha kadar. Çok acil bir durum yoksa bir acil hastası yoksa hekimin gelmemektedir ve akşamları hastalar hastanelerimizde doktorsuzdurular.

HÜSEYİN ANCOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Allah'a emanettir.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - İstemedim onu söyleyeyim. On-call müessesesi vardır denecektir. On-call müessesesi inanıyorum ki iyi çalışmamaktadır. Nöbetçi hekim bulundurmak gerekiyor. Bu noktada bazı doktorlarımızdan bir tepki geliyor. Nöbetçi hekimlik çünkü klinikleri sekteye uğratacaktır. Klinik çalışmalarını, özel işlerini sekteye uğratacaktır.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖMER KALYONCU
(Yerinden) - Ne kadar?

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Mağusa örneğinde 25 günde bir nöbet tutar. 25 doktor vardır. 25 doktoru biz nöbete koyduğumuzda 25 günde bir nöbet tutacaklardır. Buna karşı çıkmaktadırlar.

TANSEL DORATLI (Yerinden)(Devamla) - Acil servise tayin edilen doktorlar kaç gün nöbet tutarlar? O soruya cevap verebilir misiniz? Acil servise tayin edilen doktorlar ben söyleyeyim, 5 gün bir ayda işgünü çalışır.

HÜSEYİN CELAL (devamla) - 5, kaç saat?

TANSEL DORATLI(Yerinden)(Devamla) - 25 gün de boştur.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - 5, kaç saat?

TANSEL DORATLI (Yerinden)(Devamla) - Tam gün.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Tam gün, 24 saat.

TANSEL DORATLI (Yerinden)(Devamla) - Ayda beş gününü gider ama 25 gün de çalışmaz.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - 5, 24 saat yani.

TANSEL DORATLI (Yerinden)(Devamla) - Evet.

ÖMER KALYONCU (Yerinden)(Devamla) - 120 saat.

HÜSEYİN CELAL (devamla) - 120 saat.

TANSEL DORATLI (Yerinden)(Devamla) - Yani uygulamanın hatasını söylüyorum.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - 120 saat en az sizin söylediğiniz...

TANSEL DORATLI (Yerinden)(Devamla) - Saat ama...

HÜSEYİN CELAL (Devanla) - Ben daha fazla olduğunu düşünüyorum. Ancak öyle bile olsa bu 30 saat haftada gelir demektir ve eğer mukayese edersek diğer doktorlarla bu kesim yine de bir fedakârlık yapmaktadır. Ne ise, neticede bu 25 günde bir nöbeti tutmayız diyen bazı doktorlar Mağusa hastanesinde grev denebilirse eğer, grev çağrısı yapmaktadırlar. Eğer 25 günde bir hastalarına akşamları da bakmayı reddediyorlarsa ve bu grevse eğer, ben kusura bakmayın ama zannedersen bir ayıp işlememekteyim. Öyle demişti, ben bir ayıp işlememekteyim, Bakanlık bir ayıp işlememektedir. Çünkü bakanlığın birinci görevi insanımıza o sağlık imkanını vermektir. Bu da doktorla olur. Hastaları Bakanlık personeli, doktor olmayan Bakanlık personeli, tedavi edecek değildir, onlara ilk müdahaleyi ben yapacak değilim, müsteşar da yapacak değildir, özel kalem müdürü de yapacak değildir. Onların görevleri başkadır. İlk müdahaleyi de ondan sonra tedavi işini de elbetteki doktor yapacaktır ve gecenin gece yarısı bir olay olduğunda orda doktor olması gerekir. Hastaya birşey olursa, kaybedersek, onun sorumluluğu da elbetteki herkesindir ve bunu önce hipokrat yemini yapmış doktorların bilmesi gerekir ve doktorların bunu duyması gerekir. Kusura bakmayın ama nöbet tutmayan asker olmaz, nöbet tutmayan doktor da olmaz. Bu biraz askerin nöbet tutmam demesine benzer.

Bu kabul edilebilir bir davranış değildir ve bazı alışkanlıkların eğer üzerine gitmek, eğer bu kadar rahatsızlık yaratacaksa bazı kesirlerde, eğer karşılığını halk alacaksa daha iyi bir sağlık servisi verebileceksek biz bu olayın üzerine gideceğiz şu veya bu şekilde. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

TANSEL DORATLI (Gazi Maçusa) (Yerinden)- Kısa bir cevap Sayın Başkan, çok kısa.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Doratlı.

TANSEL DORATLI (Yerinden) (Devamla) - Bu sağlığı hala daha anlayamadınız siz.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ TALAT (Yerinden) - Herkes işleyecek günde 2 saat.

TANSEL DORATLI (Gazi Maçusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; arkadaşlarımız dinledim. Anladığım şudur ki bizim, benim buradan yaptığım eleştirinin ne olduğunu tam ya anlayamadı, ya işine gelmediği için gerçek bir cevap veremedi ve konulara da vakıf olduğunu sanmıyorum. Bir kere uzman hekim arkadaşlarımız on-call nöbetini tutmaktadır ve görevini bir asker gibi gerektiği gibi halkına layık bir şekilde vermektedir. Burada iddia ettiğimiz şudur: Acil servise atanmış olan hekimlerin daha önce, bundan bir ay önce, bir tanesinin daha sonra bir ikincisinin Başbakan tarafından oradan Lekfoşa'ya nakledilmesidir. Bunun tamamı ile bir torpil sistemi içerisine yapıldığıdır. Hekim arkadaşlarımızla bu yapı, bu yapılan torpil sonucunda kendi görevinin altında bir görevi üstlenmek istemediği için feryat etmektedir. Konu bu noktada düşümlerin fakat Sayın Bakan bu doktorun nasıl nakledildiğini, kim olduğunu burada açıklamaktan kaçınmıştır ve demagoji yapmıştır. Hekimler sanki nöbet tutmak istemezmiş gibi veya çalışmak istemiyorlar gibi. İki; Sayın Bakan hekimlerin bu nöbeti tutacaksınız, baskasının yerine girip daha alt bir görevi yapacaksınız, yapmadığınız takdirde size Kamu Görevlileri Yasasını uygulayım. Ben soruyorum,

bir yasa varsa niye uygulamıyor veya niye hekimlere işine geldiği zaman bir yasayı uygulamak, işine gelmediği zaman uygulamamak düşüncesine hakimdir. Üzülduğümüz budur. Bir ikinci anlaşılmayan konu...

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Lefkoşa) (Yerinden)- Hekimlikte alt görev diye bir şey yoktur.

TANSEL DORATLI (Devamla) - Vardır, vardır tabii.

MEHMET ALİ TALAT (Yerinden) (Devamla) - Hipokrat yemini öyle ni der?

TANSEL DORATLI (Devamla) - Her hekim çağrıldığı zaman görevine koşu koşu gider. Ha gitmeyen hekim varsa yasal işlemlerin uygulanması açısından bir şikâyetimiz yoktur. Sayın Bakanın görevine gitmeyen hekime vereceği cezaya karşı da bir şikâyetimiz yoktur. Vermesi gerekliliğine inanıyoruz.

SAĞLIK BAKANI HÜSEYİN CELAL (Yerinden) - Teşekkür ederim.

TANSEL DORATLI (Devamla) - İkinci bir konu yine Sayın Bakanın anlamadığı. altını çizerek tekrar etmek istiyorum., tetanoz konusudur. Bugün şaibeli birtakım ölümler mevcuttur enfeksiyona bağlı ve ben iddia ederim ve diyorum ki iki tip tetanoz anti serumu vardır. Birincisi hümandır, biri at serumundandır. Hüman demek insandan elde edilendir. Bugün bizde kullanılan ucuz olan, ucuz olan at serumundan elde edilen anti serumdur tetanozun. Buda birçok hastalarda alerji yaptığı için

kullanılmıyor. Çünkü önce testi yapılır, sonra ilâç verilir. alerjik olan bünyelere verilmiyor. Yaralanan bir hastada alerjik reaksiyon varsa bu tetanoz anti serumu yapılamaz. yapılamadığı için o hasta tetanoz karşısında risklidir, ölüme terk edilmiştir ve elimizin altında hiçbir Hüman serumu mevcut değildir ve Bakanlık bunun farkında değildir, eczacılık bölümü farkında değildir. Lütfen bunlar farkedilsin, bu yüzden burada izah etmek ihtiyacını duyuyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. İlâve edeceğimiz bir şey var mı Sayın Bakan?

HÜSEYİN CELAL (Yerinden) (Devamla) - Yoktur.

BAŞKAN - Yoktur. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; şimdi Onaya ve Bilgiye Sunuş işlemleri yapılacaktır. Okutulup Onaya Sunulacaklar Bölümünde, birinci sırada 1990 Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Seçim Suçlarını Araştırmak Üzere Kurulan Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının Komiteye ek bir sürenin verilmesine ilişkin Tezkeresi okunacaktır. Okuyun lütfen.

KÂTİP -

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz, verilen sürede çalışmalarını tamamlayamamış olup, içtüzüğün 120'nci maddesinin (4)'üncü fıkrası uyarınca yeni iki aylık ek bir sürenin verilmesi yönünde gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet KÂŞIF
Komite Başkanı

BAŞKAN - Tezkere hakkında söz isteyen var mı? Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

İkinci sırada, LPG, Mazot ve Benzin Yokluğunun Nedenleri ile İlgili Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının Komiteye ek bir sürenin verilmesine ilişkin Tezkeresi mevcuttur. Okuyunuz lütfen.

-1790-

KÂTİP -

CUMHURİYET MECLİSİ
LPG, MAZOT VE BENZİN YOKLUĞUNUN NEDENLERİ İLE İLGİLİ
MECLİS ARAŞTIRMA KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

12 Ocak 1996

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı
Lefkosa.

Komitemiz, çalışmalarını kendisine tanınan süre içinde tamamlayamadığından, İçtüzüğü'nün 120'nci maddesinin (4)'üncü fıkrası uyarınca yeni iki aylık süre verilmesi için gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa ARAEACIOĞLU
Komite Başkanı

BAŞKAN - Tezkere hakkında söz isteyen var mı? Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Üçüncü sırada Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanınının 1996 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının Genel Kurulda Görüşüleceği Gün ve Saatleri Belirleyen Çalışma Programına ilişkin Kararı şimdi onayınıza sunulacaktır. Okuyun lütfen.

-1791-

KÄTİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Sayı: B.D.K.No: 5/3/1996

Tarih: 12 Ocak 1996

Cumhuriyet Meclisi
Genel Kuruluna,

--- Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanının , 12 Ocak 1996 tarihli toplantısında ~~uybirliğıyle~~almış olduğu, 1996 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının Genel Kurulda Görüşüleceği Gün ve Saatleri Belirleyen Çalışma Programına ilişkin Kararı ilişikte onayınıza sunulmaktadır.

Ayhan H. ACARCAN
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

DÖNEM : III
YIL : 3

-1792-

TARİH : 12 Ocak 1996

B.D.K.No: 5/3/96

CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIK DİVANININ
1996 MALİ YILI BÜTÇE YASA TASARISININ GENEL KURULDA
GÖRÜŞÜLECEĞİ GÜN VE SAATLARI BELİRLEYEN
ÇALIŞMA PROGRAMINA İLİŞKİN KARARI

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı, 1996 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının, aşağıda belirlenen Çalışma Programına bağlı olarak Genel Kurulda görüşülmesine karar verir ve İçtüzüğü'nün 103'üncü maddesi gereğince almış olduğu bu kararı, Genel Kurulun onayına sunar:

Ayhan H. ACARKAN
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

1996 MALİ YILI BÜTÇE YASA TASARISININ
GENEL KURULDA GÖRÜŞÜLECEĞİ GÜN VE SAATLARI BELİRLEYEN
ÇALIŞMA PROGRAMI

- (1) Tasarının görüşülmesine, 22 Ocak 1996 Pazartesi günü başlanacak ve Tasarı üzerindeki çalışmalar, 2 Şubat 1996 Cuma günü tamamlanacaktır.
- (2) Tasarının görüşülmesi, tatil günleri dışında her gün kesintisiz olarak sürdürülecektir.
- (3) Tasarı üzerindeki görüşmeler, ekli Cetvelde belirlenen programa bağlı olarak ve 10.00-13.00 & 14.30-17.00 saatleri arasında yapılacaktır.

Ancak, belirlenen çalışma saatleri içinde görüşülmekte olan program bütçenin görüşülmesi tamamlanamadığı takdirde, günlük çalışmalara, günlük çalışma programı tamamlanıncaya kadar mesai saatleri dışında da devam edilecektir.

1996 MALİ YILI BÜTÇE YASA TASARISININ
GENEL KURULDA GÖRÜŞÜLME PROGRAMI

GÜN	GÖRÜŞÜLECEK PROGRAM
22 Ocak 1996, Pazartesi	1. Tasarıya ilişkin Komite Raporunun okunması. 2. Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmelere Ekonomi ve Maliye Bakanının sunuş konuşması ile başlanması. 3. Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmelerin tamamlanması ve Tasarının madde madde görüşülmesine başlanması.
23 Ocak 1996, Salı	1. Program 01; Cumhurbaşkanlığı Bütçesinin görüşülmesi. 2. Program 02; Cumhuriyet Meclisi Bütçesinin görüşülmesi. 3. Program 16; Sayıştay Başkanlığı Bütçesinin görüşülmesi.
24 Ocak 1996, Çarşamba	1. Program 03; Başbakanlık Bütçesinin görüşülmesi. 2. Program 04; Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı Bütçesinin görüşülmesi.
25 Ocak 1996, Perşembe	1. Program 05; Dışişleri ve Savunma Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi. 2. Program 19; Savunma Bütçesinin görüşülmesi. 3. Program 15; Hukuk Dairesi Bütçesinin görüşülmesi.
26 Ocak 1996, Cuma	1. Program 07; İçişleri Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi. 2. Program 17; Kamu Hizmeti Komisyonu Bütçesinin görüşülmesi.
29 Ocak 1996, Pazartesi	1. Program 09; Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi. 2. Program 13; Gençlik, Spor ve Çevre Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi.
30 Ocak 1996, Salı	1. Program 08; Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi. 2. Program 12; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi.

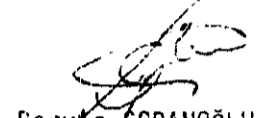
GÜN	GÖRÜŞÜLECEK PROGRAM
31 Ocak 1996, Çarşamba	1. Program 10; Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi. 2. Program 14; Mahkemeler Bütçesinin görüşülmesi.
1 Şubat 1996, Perşembe	1. Program 11; Sağlık Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi. 2. Program 18; Polis Genel Müdürlüğü Bütçesinin görüşülmesi.
2 Şubat 1996, Cuma	1. Program 06; Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Bütçesinin görüşülmesi. 2. Gelirler Bütçesinin görüşülmesi. 3. Tasarının madde madde görüşülmesinin tamamlanması ve bütününün oylanması.

-1795-

Ayhan H. ACARKAN
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

Olgun PAŞALAR
Cumhuriyet Meclisi Başkan
Yardımcısı

Derviş ÇOBANOĞLU
İdare Amiri

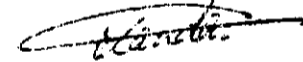
Selim USAR
İdare Amiri

Ahmet KAŞIF
Divan Kâtibi

Mehmet Emin KARAGİL
Divan Kâtibi

Sonay ADEM
Divan Kâtibi

Vasfi CANDAN
Divan Kâtibi

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Başkanlık Divanı Kararını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?.... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Dördüncü sırada, Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun, Genel Kurulun gelecek birleşiminin belirlenmesine ilişkin kararı okunacaktır şimdi.Okuyur lütfen.

-1797-

KÂTİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Sayı: D.K.No: 6/3/1996

Tarih : 12 Ocak 1996

Cumhuriyet Meclisi
Genel Kuruluna,

--- Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun, 12 Ocak 1996 tarihli toplantısında oybirliği ile kabul etmiş olduğu, Genel Kurulun Gelecek Birleşiminin Belirlenmesine ilişkin Kararı, ilişikte onayınıza sunulmaktadır.

Ayhan H. ACARKAN
Cumhuriyet Meclisi Başkanı

-1798-

DÖNEM : III
YIL : 3

TARİH : 10 Ocak 1996

D.K.No: 6/3/1996

CUMHURİYET MECLİSİ DANIŞMA KURULUNUN,
GENEL KURULUN GELECEK BİRLEŞİMİNİN BELİRLENMESİNE
İLİŞKİN KARARI

Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulu, Genel Kurulun gelecek birleşiminin, tarihinin 16 Ocak 1996 yerine, 19 Ocak 1996 olarak belirlenmesine ve gelecek birleşimin, 19 Ocak 1996 Cuma günü saat 10.00'da yapılmasına Karar verir.

DP Grubu

İBBP Grubu

CTP Grubu

TKP Grubu

BAŞKAN - Danışma Kurulu Kararı hakkında söz isteyen var mı? Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Gybirliği ile kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, şimdi de bilginize sunulacak hususlara geliyoruz.

Bir, Demokrat Parti Girne Milletvekili Sayın Ali Özkan Altınışik'in yurt dışı izin istemidir. Okuyun lütfen.

KÂTİP -

12 Ocak 1996

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

3 Ocak 1996 tarihinden itibaren dört gün yurt dışında olmam gerektiğinden acilen Kıbrıs'tan ayrılacağımdan dolayı izinli sayılmam için saygı ile bilgilerinize arz ederim.

Ali Özkan Altınışik
Demokrat Parti Girne Milletvekili

BAŞKAN - Gerekli izin verilmiştir. İkinci sırada Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Emin Karagil'in yurt dışı izin istemi vardır. Okuyun lütfen.

KÂTİP -

12 Ocak 1996

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,
Lefkoşa.

11-12 Ocak 1996 tarihlerinde yurt dışında olacağımdan gerekli iznin verilmesini saygılarımla arz ederim.

Dr. Mehmet Emin Karagil
TKP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - İzin verilmiştir. Üçüncü sırada Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, boşalan Komite Başkanlığı seçimine ilişkin tezkeresi okunacaktır. Okuyun lütfen.

KÂTİP -

CUMHURİYET MECLİSİ
HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

5 Ocak 1996

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemizin, boşalan Komite Başkanlığına İftüzünün 24'üncü ve 25'inci maddeleri uyarınca, Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Feridun Örsav oybirliği ile seçilmiştir.

Taner Etkin
Komite Başkan Vekili

BAŞKAN - Dördüncü sırada, Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun Mazot ve Fuel Oil Alımında Yolsuzluk Yapılıp Yapılmadığı veya Herhangi Bir Kişi ve/veya Kuruluşa Çıkar Sağlanıp Sağlanmadığı konusunda Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığının boşalan Komite Başkanlığı seçimine ilişkin Tezkeresi okunacaktır. Okuyun lütfen.

KATİP -

KIBRIS TÜRK ELEKTRİK KURUMUNUN MAZOT VE FUEL DİĞ
ALIMINDA YOLSUZLUK YAPILIP YAPILMADIĞI
VEYA HERHANGİ BİR KİŞİ VE/VEYA KURULUŞA
ÇIKAR SAĞLANIP SAĞLANMADIĞI KONUSUNDA
MECLİS ARAŞTIRMA KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

5 Ocak 1996

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,
Lefkoşa.

Komitemizir, boşalan Komite Başkanlığına İktüzüğün
24'üncü ve 25'inci maddeleri uyarınca, Cumhuriyetçi Türk
Partisi Girne Milletvekili Sayın Salih Usar oybirliği
ile seçilmiştir.

Bilgilerini saygılarımla arz ederim.

Taner Etkin
Komite Başkan Vekili

BAŞKAN - Beşinci sırada, Demokrat Parti Lefkoşa
Milletvekili Sayın Serdar Denkbaş'ın yurt dışı izin istemi
vardır. Okuyun lütfen.

-1803-

KATIP -

12 Ocak 1996

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

11-15 Ocak tarihleri arasında yurt dışında olacağımı bildirir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Serdar R. Denktaş
DP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Gerekli izin verilmiştir. Altıncı sırada Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Onur Borman'ın yurt dışı izin istemi okunacaktır. Okuyun lütfen.

KATIP -

12 Ocak 1996

15 Ocak 1996 ile 18 Ocak 1996 tarihleri arasında yurt dışında olacağımdan, sözkonusu tarihler arasında izinli sayılmayı saygılarımla arz ederim.

Onur Borman
Demokrat Parti Lefkoşa
Milletvekili

BAŞKAN - Gerekli izin verilmiştir. Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; birinci kısım üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi dördüncü kısım sorular kısmına geçiyoruz. Bu kısımda sözlü sorusu olanlar sorularını kürsüden sorabileceklerdir. Sözlü sorusu olan var mı? Buyurun Sayın Angolemler.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; eşekler Cumhurbaşkanlığına gitti, Başbakanlığa gitti, nihayet buraya geldi ama, biz eşeklerle insanların yan yana yaşamasını bir türlü beceremedik.

BAŞKAN - Sayın Angolemlî, nasıl bir soru sorma şeklidir bu? Bunu lütfen izah eder misiniz? Lütfen sorunuzu sorun efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Lütfen değerli dostum, lütfen efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Anlaşılmayacak Sayın Başkan.

BAŞKAN - Ama olmaz efendim, Tüzüğe riayet edelim.

BAŞBAKAN HAKKI ATUN (Yerinden) - Ne duruma düştüğünüzün farkında değilsiniz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Tamam, şöyle mi sorayım, niye eşeklere göz kulak olmazsınız, böyle mi sorayım? İzah edeceğim Sayın Başkan.

HAKKI ATUN (Yerinden) (Devamla) - Kendi kendinize de saygılı değilsiniz.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ TALAT (Yerinden) - UBP kışkırttı eşekleri.

TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) - Yani siz uygun görürsenüz eşekler gelsin Meclise?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Şimdi arkadaşlar; Dipkarbaz köyümüzde...

AHMET KAŞIF (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Soruya açıklık getirmen lâzım.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Getireceğim soruya açıklık tabii.

HAKKI ATUN (Yerinden) (Devamla) - Şimdi anlaşılıyor.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu soru zaten arlaşılsaydı bugüne kadar çözüldü. Dipkarpaz yöresinde...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Sayın Başkan, usul hakkında...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Başiboş eşekler vardır.

BAŞKAN - Bir dakika efendim, bekleyin soruya geliyor efendim.

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Sözü soru hazırlanır, okunur ve Başkanlığa iletilir.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Öyle olacak Sayın milletvekili. Hiç rahatsız olmayın, öyle olacak.

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Hayır efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Öyle olacak efendim.

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Gündem dışı konuşma yapıyorsunuz şimdi. Nasıl olur?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Öyle olacak Sayın Milletvekili.

BAŞKAN - Lütfen kısa ve özlü olsun, Sayın Angolemlî, lütfen soruya gelin efendim, kısa ve özlü olsun, lütfen efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Öyle olacak efendim, öyle olacak, yazılıdır.

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Okuyun o zaman.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Salih Usar yeni usuller getiriyor.

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Yoktur öyle bir şey.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Konuşmacıya ilk defa olarak kalktı yerinden müdahale ediyor.

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) - Doğrudur Angolemlî ama kusura bakma. Sözlü soru...

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Kürsüdeki konuşmacının içtüzük kurallarına uyma gibi bir zorunluluğu vardır.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - İçtüzüğe uyuluyor burda vardır, yazılıdır.

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Konuşmacının...

BAŞKAN - Lütfen efendim, Sayın Angolemlî lütfen efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Okusunlar efendim, okusun.

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Meclis çoğunluğu vardır.

BAŞKAN - Bir dakika efendim, müdahale etmeyin efendim, soruyor süratle sorusunu efendim, Okuyun efendim sorunuzu. Lütfen.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Dikkar paz köylüleri...

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Yazıktır yani, bu Meclisin koyduğu kurallara herkes uymak zorundadır.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Senin yediğin zamana yazıktır. Bıraksan bitirirdim ben şimdiye iki dakikada.

Dipkarpaz'da bir milli park ilân ettik. Ama maalesef bunca yıl geçmesine karşın orada başıboş gezen eşekler ekili araziye zarar vermektedir.

AHMET KAŞIF (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Her sene verir, doğrudur.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sorum buna ilişkindir. Dipkarpaz yöresinde başıboş eşeklerin ekili tarlalara zarar verdiği bir çok defa şikâyet edilmesine karşın bugüne kadar etkili bir önlem alınmamıştır. Bu konuda yakın bir gelecekte almayı düşündüğünüz önlemler var mıdır? Varsa nelerdir? Eşeklerin yaptığı zarardan mağdur olan yurttaşlarımızı tazmin etmeyi düşünüyor musunuz. Sorum budur Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bir sorum daha var, oturayım tekrar söz alayım. İçtüzüğe bakalım.

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI AHMET DERYA (Yerinden) - Senin muhatabın belli değil yalnız bu soruda.

BAŞKAN - Buyurun, İçişleri Bakanı cevaplayacak efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Başbakan ya da ilgili Bakan.

BAŞKAN - İçişleri Bakanı cevaplıyor efendim. Buyurun Sayın Adaoğlu.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Sayın Eğitim Bakanı öğrenmeye çalışın daha.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Sorunun muhatabını belirttiniz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Belli belli.

BAŞKAN - Hükümet adına cevap veriyor efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ADAOĞLU - Sayın Başkan, saygıdeğer arkadaşlar; Sayın Angolemlî, ben de vurgulayım, tartışmak için değil, ama İçtüzüğün amir hükümlerine göre, sözlü sorular bir gündem dışı konuşma şekline dönüştürülmesi uygun değildir. Sözlü soru aslında...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Gündem dışı mı yapıyor Sayın Başkan, kusura bakmayın.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Bir dakika efendim, hayır, sözlü soru esasında yazılı olarak sunulur...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Yani gerçekten utanıyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Ve, hayır, demokratik konuşma özgürlüğünüzü elinizden almak için değil.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Yoktur efendim usule aykırı bir şey.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Yalnız bu ülkede son zamanlarda demokrasi, bir kurallar ve kavramlar ve kurumlar rejimidir. Bir başı boşluk rejimi değildir.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Önce siz uyun efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Kusura bakmayınız.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Baştan uyun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Yani bugün ben üzüntü duydum. Şaka vari dahi olsa, yani bir eşeğin Meclise bağlanmasını...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - C ayrı bir konu efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Dahi yani burda bir mizan vari anlatıma dahi ben üzülürüm. Gösteri yapılsın, protesto yapılsın, eylem yapılsın, demokratik haklarını sendikalar, birlikler, dernekler Anayasanın verdiği kuralları, verdiği çerçevede yapılsın. Ama demokrasinin en büyük düşmanı, demokrasi adı altında, demokrasinin arkasına saklanarak...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Şimdi ne yapıyor Sayın Başkan? Niçin söz aldı?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Müsaade buyurun.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Yok itiraz ediyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Siz açınız konuları.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Sen konuştun tamamdır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Çünkü sözlü sorunuza usulüne göre yerine getirmediğiniz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Hayır, uyum usule.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu, lütfen efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Yani çünkü seviyeyi düşürür.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Uy usule, cevap ver.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Bu ülkede seviyeyi düşürüyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu, lütfen efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Kusura bakmayız.

BAŞKAN - Lütfen efendim. Lütfen.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Ne hakkın var konuşun, sadece cevap ver.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖMER KALYONCU (Yerinden)- Meclise eşek bağlanması...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Yani muhalefet dumanın özgürlük hakkı neyse, iktidarda olanın da özgürlük hakkı eşit düzeydedir. Bir tarafa artı bir tarafa eksi olamaz.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu, lütfen cevap verin efendim, soruya cevap verin efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Sen cevap ver soruya, hiç hakkın yok.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Bunları öğreniniz yalnız.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Başkan ikaz etti.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Öğrenin ve buraya ona göre çıkınız. Oyun kuralına göre oynaması lâzımdır.

ÖMER KALYONCU (Yerinden) (Devamla) - Zimnen..

BAŞKAN - Şimdi soruya cevap verecek misiniz Sayın Adaoğlu?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Vereceğim efendim.

BAŞKAN - Verin efendim, buyurun.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Versin efendim.

BAŞKAN - Veriyor efendim lütfen.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Vereceğim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Usul hakkında konuşma yaparlar...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Usulsüzlük yaptığınız için usule davet ettik sizi.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Usul için söz alacaktın Sayın Bakan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Tabii, ikisi birden...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Usul için söz alacaktın.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Siz sözlü soru adı altında...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Meclis Başkanı söyledi söyleyeceğini.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Tabii ya ikisi birden. Niçin siz sözlü soru adı altında, sözlü soru maskesi altında burda ahkâm kesiyorsunuz ve İctüzüğün ilgili emir hüknünü aşıyorsunuz? Elbette ki ben de size onun cevabını vereceğim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Aşmadım ben. Senin yorumundur o.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Yorumum değil. Açılsın bakılsın burda.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Siz yarım saat var aşmak istiyorsunuz öyle olduğu halde.

BAŞKAN - Evet, cevaba gelelim efendim .

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Cevap 1. Bu konuda geçmişten itibaren idare belirli ölçüde önlemler almaya çalışmıştır. Bu önlemleri 2 bölümde toplayabiliriz.

1. Bir telleme etkinliğine gidilmiştir. Fakat sonuç maalesef başarısız olmuştur.

2. Yine idare. Ben a, b, c diye ayarlamıyorum. Bir süreklilik içerisinde görüyorum bu konuyu.

Zaman zaman bu eşeklerin aşır taşmasını önlemek için kır bekçileri şeklinde gerekli gözetleyici, yönlendirici elemanlar da tutulmuştur. Burda da maalesef anzu ettiğimiz sonucu elde etmiş değiliz. Bu konuda geniş bir fizibilite çalışması yapılıyor. Çünkü geniş bir mali potansiyeli gerektiriyor. Duyarsız değiliz, kaygısız değiliz. Artık ulusal servete birtakım olumsuz etkiler yaptığı da gerçek olarak saptanmıştır. Doğrudur. Ve iki yönden. Bir, bu eşekler o ulusal parkın

içerisinde ve bugünkü, bunları telef etmek kolay aslında. Ama bugünkü dünyamızda hayvana karşı gösterilen saygı, ki doğrudur çerçevesinde topyekün bir yok etme politikasının getireceği çevresel sıkıntılar vardır, duyarlılıklar vardır. O yöne gitmek istemiyoruz. Daha geniş ve daha koruyucu bir çalışma için gerekli fizibilite çalışmalarına devam etmekteyiz. Bunun mali portresini değerlendireceğiz. Artı, bazı piyasalarda bu eşek etlerinden yararlanabilecek imkânlar varsa onların da bir araştırması içerisindeyiz. Bu, satmak suretiyle. Ama esas amacımız korumaktır bu yönü ile.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Söyleme öyle şey yahu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - O yönü ile bir çalışma içerisindeyiz. Çalışmanın somut şu ana kadar bir neticesi yoktur ve bundan zarar görenler konusunu da henüz bir tazmin politikasına gitmiş değiliz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bakan.

Evet, başka sözlü sorusu olan var mı? İkinci soruyu soruyorsunuz. Buyurun Sayın Angolemlî. Kısa ve özlü efendim lütfen. Herhangi bir polemiye yol açmayınız.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; soru sormaya geldim, usûl hakkında konuşmayacağım.

Aşağıdaki sözlü sorunun Başbakan ya da ilgili bakan tarafından yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Aferin, şimdi oldu. Demin yapacaktın onu.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Soru: Analık 94'den bugüne kadar Girne Belediyesinden ayrılan 12 yurttaşımız emeklilik ikramiyelerini halâ dana alamadılar. Bunlardan bir tanesi Sayın Kalfa, mahkemeye başvurdu. Mahkemeye ödenme emri aldığı halde c da ödenmedi.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Para yok.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ TALÂT (Yerinden) - Emirle para bulunmaz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Girne Belediyesine 96 avansının %70'i de verilmiş durumdadır. Girne Belediyesine 96 yılı alacaklarının %70'i ödenmiştir. Bu konuda ikramiyelerin ödenmesi konusunda ne gibi girişimler vardır? Düşünceleriniz nelerdir? Saygılar sunarım.

(Hüseyin Angolemlî sözlü sorusunu Meclis Başkanı Sayın Ayhan Halit Acarkan'a takdim eder.)

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Gemi karaya oturdu derim de anlamazsınız.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın İçişleri Bakanı, buyurun efendim.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Angolemlî, gemi karaya oturdu.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Deniz bitti der sana.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Deniz bitti dedim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hükümet kabul etmez.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Kaç defa söyledim sana.

BAŞKAN - Dinleyelim efendim, lütfen. Sayın Bakan cevap veriyor efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ADAOĞLU - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Girne Belediyesinin mali güçlükleri bugün başlamış değildir. Girne Belediyesinin bütçesel yapısına bakacak olursak, ta rahmetli Ziya Rızkı zamanından beri önemli sorunları ile doludur.

Bu sorunların temelinde ise, Girne'nin vermiş olduğu hizmet alanı ve nüfus sayısı ile, günlük artışı ile resmi nüfus sayımı üzerine yapılan devlet ödenekleri arasındaki sıkıntıdan kaynaklanıyor , bir. Ama idare gerek geçmişte, gerek bugün, başta Maliye Bakanlığı olmak ve Maliye Bakanı olmak üzere Girne Belediyesinin içinde bulunduğu bu açmaz ve sıkıntıları aşma yönünde devletin dün, geçen yıllarda yerel bütçeden %5 oranında nüfus oranına göre vermiş olduğu katkıyı sürekli olarak avans şeklinde yetmediği için, bir sonraki seneden de avans vermek yoluyla kapamaya çalışmıştır, yardım etmeye çalışmıştır ve nitekim Haziran 94'te yapılan yerel seçimlerde oraya atanan Girne Belediye Başkanı, 95'in avanslarının da çekildiğinin bir kısmının, bularak...

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinder) - 96'nın...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devanla) - Evet, 95'in, 94'te olmadı mı yerel seçimler? 94'te. Saptanmıştır ve her vakit bir sonraki mali yılın Girne Belediyesi hakkına da giriyor. Şu anda da Girne Belediyesinin yıllık devletten alacağı pay %6 esasına göre 52 milyar kusurdur ve 96 avansından 36 milyar kusurunu şu anda çekmiş durumdadır. Ama burdaki tutum emeklilere kasten maaş, özlük hakları, ikramiye vermemek gibi bir standart ayrımı değildir. Daha bugün aldı, yine katkı ile, Sayın Maliye Bakanı ile az önce yaptığım diyalog çerçevesinde çalışanların maaş ve ücretlerini ödeyebilme noktasına gelmiştir. Sayın Maliye Bakanı ile de Maliye'nin bugünkü içinde bulunduğu koşullar çerçevesinde yaptığımız istişarelerde bir plân ve program içerisinde emeklilerin de, elbette ki bu vatandaşlarımız Türk parasının erozyonunu da dikkate aldığımızda, devalüasyon ve enflasyon iklimini dikkate aldığımızda muhakkak surette

ikramiyelerinde, aylık emeklilik maaşlarında büyük kayıpları vardır. Sayın Maliye Bakanımızla işbirliği yaparak bir program içerisinde bu 12 emekli arkadaşımızı, yalnız Özben Kalfaoğlu Bey değil, bu konuda...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 12 tane saydım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Evet, onları bir plân içerisinde daha fazla sıkıntıya uğramamaları için gerekli özen ve duyarlılık gösterilecektir. Yani durum budur ve bu arada şunu söyleyeyim, biz umarız ki yeni Belediyeler Yasası ile birlikte kent belediyelerimiz, özellikle Emlâk Vergisinin Anayasa Mahkemesinde düşmemesinin de verdiği daha kalıcı ve daha güçlü konuşuyorum bu konuda, daha çok dayanağa dayanarak konuşuyorum, 96'nın ikinci yarısından itibaren başta kent belediyelerimiz olmak üzere, diğer yerel belediyelerimizin geçmiş yıllarda uğradıkları dar boğazları aşma konusunda önemli bir şansları olacaktır, önemli bir kaynakları olacaktır. Yani bu konuda duyarlılık gerek Belediyede, gerek Maliyede ve gerekse İçişleri Bakanı olarak bizde vardır. Emeklilerin ödenmesi konusunda bir plân içerisinde, bir program içerisinde ve ayrıca katkıları, Maliye bakımından ek avanslar verilmek suretiyle mevcut mevzuat çerçevesinde değerlendirilip sonuçlandırılacaktır. Saygılar sunarım.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Efendim? Soru sorabilirsiniz Sayın Bakana efendim inmeden kürsüden. Buyurun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Tabii buyurun.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ - Ondan konuşmak isterim ben efendim.

BAŞKAN - Burdan, beş dakikayı geçmemek üzere buyurun efendim. Bu konuyla ilgili konuşmak istiyorsunuz değil mi?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Başka ne olabilir.

BAŞKAN - Peki efendim, buyurun.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Magusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ortada 12 emeğiyle geçinen ve 94'ten bugüne kadar emekliye ayrılan insanlardır ve bunlar haklarını alamadılar. Ben Sayın Bakanın yanıtından bu insanlara yakın bir gelecekte bu haklarını, bu alın terlerinin karşılığını faizleriyle birlikte, ya da ana parasını alacaklarına dair bir işaret göremedim.

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) - Söyledim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yanılıyorsam açıklasın. Yani bu insanlar daha kaç ay...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Onu Belediyeye soracan, bize mi soracan?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Neyse Sayın Maliye Bakanına bir şeyim yok. Daha ne kadar bekleyecekler. Bu insanlara yani buradan verebileceğiniz bir unut yok mu?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Karar organı var Belediyenin. Bana ne soran?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Yani bunu biran evvel temizlemek gerekir. Ben bu konuşmadan, Sayın Bakanın yanıtından bu iş yuvarlak sözlerle daha bir kesin kararımız yok anlamında almaktayım. Bu insanlar haklarını beklerler. Kimin ne haddine düştü bu insanların maaşlarına el koysun.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Elbette.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ne demek mahkeme kararı çıkar, yine ödeme emri çıkar yine ödenmezler.

Dolayısıyla bu insanlar bizden şu yanıtı bekler. Evet, 12 insanımız alınterinin karşılığı olan ikramiyelerini bir aya kadar alıyorlar, iki aya kadar alıyorlar veyahut da ne yapalım, birşey yapamayız dermesini beklerim burdan, kesin ve öz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Buyurun Sayın Adaoğlu.

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ADAOĞLU - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri arkadaşlarım; evet elbette ki bu konuda... Şimdi bekünüz arkadaşlar; burda özellikle 92, 93, 94 yıllarında belediyelerimizin vergi, resim ve harçlarındaki yasal düzenlemeleri artan enflasyon ikilemi içerisinde değerlendirdiğiniz için büyük sıkıntılar olduğunu hepimiz biliyoruz. Bu konuyu aşmak konusunda bir ileri adım atıldı diyoruz. Bu, bir-

ikincisi, elbette ki burda belediyelerin kendi organları vardır. Ben topu atmak için söylemiyorum burda. Kendi ilgili organları vardır, karar mercileri vardır. Adı yerel yönetim birimidir. Dolayısıyla ilgili yerel yönetim biriminin meclisi vardır, başkanı vardır, bürokratik yapısı vardır. Benim burda vurguladığım husus devletin Girne Belediyesinin bu konuda içinde bulunduğu yıllardan beri finansal mali sıkıntısı konusunda ılımlı ve olumlu yaklaşımını bahsettim. Örnek olarak, bugün maaşların ödenmesi konusunda da, çalışanların maaşları ödenmesi konusunda da 1996 yılı bütçesi geçmemiş olmasına karşın Maliye Bakanlığı bu konuda mevcut imkânlarını ve mevzuatı hatta bir ölçüde zorlayarak 96'ya yönelik avanslarının hemen hemen üçte ikisini de ödedi diyorum. Anlatabildim mi bu yönü ile, bu şekli ile? Bu yönde Alayköy için de geçen gün Sayın Maliye Bakanı ile görüştük, onların da...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)
Bağlandı efendim. Bağlandı o da.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devanla) - Onun da bir bağlanma noktasına gidildi. Daha da takip edeceğiz. Çünkü Sayın Akıncı da bu konuyu belki direkt soru sormadı, ama endirekt mevzu açıldığı için yanıt vermemden tahmin ederim memnun olacaktır. Onun için o yönden usulü biraz aşım hitap etmiş bulunuyorum.

Şimdi de diyoruz biz Maliye Bakanlığına, Maliye Bakanlığım diyor ki, "ben avansları verdim, ama bu konu ile ilgili yine imkânlar ve program içerisinde o ilgili belediyeye imkânlarımı zorlayarak biraz daha kaynak aktarmaya çalışacağım. Ama bu kaynak o belediyenin Bütçe Yasası çerçevesinde devletten, yerel kaynaktan alacağı paralara mahsuptur. E, bunu, yarın öbür gün diye takvime bağlamak ve onu değerlendirmek ve özelde rica edeceğiz. Onu da şey yaptık. Bu ek katkı bulunurken lütfen Sayın Belediye Başkanı, ki o da karşı değildin. Yani şimdi burda öyle bir manzara hemen çıkmasın. Belediye Başkanı kasıt yapar da vermez. Kim zevk alacak bu konudan? O vatandaş da mağdur. O da doğru. Yani burda bir bireysellik veyahut başka bir ön yargı yoktur.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Emeğe saygı gerekir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devanla) - Şimdi Maliye Bakanı diyor ki, zorlayacağım imkânlarımı bir program içerisinde bu avans katkılarımla artırmaya çalışıp. Biz de özel olarak rica edeceğiz. Bu mağdur için bu avans artırılmıştır, lütfen gereğini yapınız. Elbette o da sevinecektir bunu ödenekten. Kendi hemşehrisi 12 vatandaşıyla ızdırıp çekmesinden veyahut da sıkıntıda olması da her gün gösteri ile yürüyüşü ve onların çocuklarının vesaire gibi mükellefiyetlerinden doğan ve parasal erozyondan kimse zevk almaz. Saygıları sunarım.

-1821-

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim. Başka sözlü sorusu olan var mı? Olmadığına göre gündem gereği görüşmeler tamamlanmış oluyor.

Değerli milletvekilleri; gelecek birleşim 19 Ocak 1996, Cuma günü saat 10.00'da yapılacaktır. Gündem sizlere dağıtılacaktır. Birleşimi buraca kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati 12.41

DÖNEM : III

YIL : 3

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ
28'inci Birleşim
12 Ocak 1996, Cuma
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI:
 - Bu Kısımda Gündem Dışı Konuşmalara ve Sunuşlara yer verilecektir.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER.
- IV. SORULAR:
 - Bu Kısımda, Sözlü Sorusu olanlar Sorularını Kirsüden sorabileceklerdir.
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI.
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER.

